

Рио

Рио

Иуаҳахьазар акәхап Рио азбахә?..

Лассы-ласс ргәы иаанагоит Рио Бразилиа иахтнықалақәушәа. Ииашатцәкьан, Бразилиа ахтнықалақь Бразилиа ауп. Рио Бразилиа ақалақьқәа ируакуп аха, уи зынза, иахбац қалақьзам. Рио-де-Жанейро Бразилиа зегьы еицырдыруа қалақьуп. Зегьы ираҳахьейт Рио азбахә. Убри ақьинтә, Рио Бразилиа иахтнықалақьуп хәа ргәы иаанагоит.

Иудыруазеи Рио азы?

Сақәгәыбуеит уара ишуаҳахьо Рио имѡағъысуа
акарнавал азбахә. Рио акарнавал анымѡағъысуа
ақәшәара, хәыңи дуи рзы гәахәара дуззоуп. Уара
ашьапылампыл асра бзиа иубозар, иуаҳахьазароуп
ашьапылампыл нцәахәыс ирығъхьазоз Пеле избахә.
Пеле дыбразилиатәуп!

Уара ашьапылампыл асра бзиа иубозар,
иудыруазар ауп, адунеи аґы зегъы иреихау Рио иґоу
астадион Маракана.

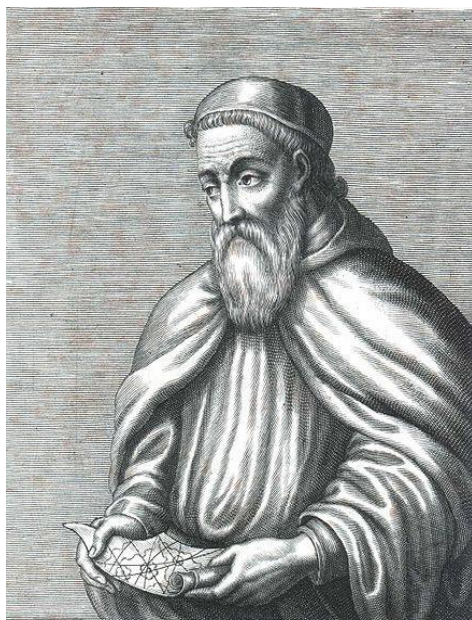
Иуаҳахьоума уара, Христос истатуиа азбахә. Иуаҳахьазар акәхап, аплиаж Копакабана азбахә. Ари адунеиаф зегь рааста игъшзо плиажуп, Рио араионаф еицырдыруа тыгъуп. Копакабана адунеиафы зегьы иреихау ауаарацәа реиланхарта ауп. Христос истатуиагьы, адунеиаф зегьы еицырдыруа аоуп,

хаамтазтәи адунеи атып җашахәкәа
ирхыпхьазалоуп. Иааптәаны иухәозар, Рио-де-
Жанейро иаркыафны Рио, иадхәало, аинтересс зцоу
даара ирацәоуп.

Шәаи нас, хмыццакыкәа, еиха еиҗыны адырраз,
зегь реиха адунеиафы игъшзоу ақалакыкәа ируаку
Рио ҳатаап.

Рио азы

Рио ижәйтәзатәиу
қалакып. Ари Бразилиа
акрызтазкуа, еицыр-
дуруа қалакып. Рио
кыраамта Бразилиа
иахтнықалакыын, уи зқы
жәшәи ханеижәа шы-
қәса 1960 иара ахтны
қалакы астатус иацә-
хьатцит, Бразилиа җыц
иргылаз ақалакы ахызала. Рио-де-Жанейро ахыз

иаанагоит «Азиас Ианвариа». Ари атыгъ ахъз аиџеит
Америго Веспуччи. Ари атыгъ, 1502 зџи хэышэи џба
шықәсазы ианармзазы иааиртит Америго Веспуччи,
убраантэи ауп иахъаауа ахъзгъы.

Рио акарнавал

Адуinei зегъы аџы, зегъ рааста еицырдыруа
акарнавалқәа иреиуоуп Рио акарнавал. Зеқъџыла
самбо акәашаџцәа Рио амџадукәа рџы икәашоит.

Ауарацѐа акѐашаџцѐа ирышьталаны иџоит.
Ахѐагъшцѐа агѐахѐара рнаџоит акѐашара гъшзаџѐа.
Акѐашацѐа иџыдоу маџѐала рѐеибыџара, игъшзоу
ланаргъшырахоит.

Еиџырдыруа бразиалиатѐи акарнавал,
партугалтѐи аныхѐа аџынтѐи иџалеит. Уи агъхѐа
имџагъыргон партугалтѐи аныхѐа ентрудо. Ентрудо
амџагъгара иалахѐыз, ахѐынџѐеи, ази, афатѐи
еигѐыдыртџон. Ус иаарласны, ентрудо иазхѐыџны,
игъшзаны имџагъыргоз карнавалхеит.

Раџхьазакэны 180 зқы аашэи инеижэа шықэсазы, Рио имѡаџган акарнавал. Раџхьа ари акарнавал афы самбо икэашазомызт... Иудыруама уара – Самбо закэу?

Самбо – ари кэашароуп, акарнавал сабмо – афы зегы еицыкэашоит.

Рио акарнавал афы самбо акэашара иалагеит мацк ихьшэаны 1917 (зқы жэшэи жэибжъ шықэсазы)...

Самбо шыақәгылоуп, еиуеипъшым акәашаратә стильқәа реилазаашьала: уи иалоуп англотцәа рсемба, европаа рполька, африкаа рбатуки, кубатәи хабанереи рэлементқәа. Самбо акәашара ҕиеит, иахганы иҕаз ауаа аҕныҕа рыханхәра иасимволны.

Ахгаратә ихынхәыз ауаа, ари акәашарала ирҕылон, дара рыхьзалагы икәашон.

Иахьа, Рио акарнавал мѡаҕнагоит самбо Ашкол. Рио акарнавал мчыбжьык имѡаҕысуеит. Акарнавал амѡаҕгара амшқәа раан иусуратә мышқәазам хәа рылархәоит.

Акарнавал иамоуп ахатәы збаѡцәа. Акарнавал азбаѡцәа иалырхәуеит иреиҕу акәашацәа ргәыҕ, даҕалырхуеит самбо акраал (анцәахәы). Ақалақь ахада акраал ианаишьоит ақалақь ацыҕха.

Акарнавал акраал ҕшыымыш ақалақь еихабыс дҕалоит, убри аамтазы, иара ақалақь азакәан адкылареи, мап ацәкреи рзин имоуп.

Христос истатуиа

Христос истатуиа иблахкыгартоу атыгъ хадақәа ируакуп. Христос истатуиа Рио аҭшаҳәаҕы ақәыргылара аидеиа цәыртцит, Бразилиа Ахьыгъ-шымра ашәышықәсхьцра аныҳәа азгәаҭараан. Бразилиа Ахьыгъшымра ашәышықәсхьцра азгәаҭан, зқыи жәшәи ҭажәиҭба шықәса азы.

Астатуиа агѳицеит аскульптор Ектор да Силва Коста. Уи идеиас иман, ақалақъ зегъы астатуиа анапы акәнаршо ақатцара.

Астатуиа Париж иқатдан, Рио иаартын ноиабр 12, зқыи жәшәи џажәи жәеиза шықәсазы Конковадо ашьхарафы. Астатуиа џажәи жәаџа метра иназоит, апедестал аура быжьметрак ықоуп, ахы акапан џажәи жәохә тонна, инапқәа роура џажәи хгъа метра иқоуп. Христос истатуиа, аиашазы, угәафы иаанхо иссиру гъцамтоуп. Ари атуриистцәа бзиа ирбо атыгъқәа ируакуп.

Рио иааз асас хымгъада ари атыгъ даҭаауеит.

Стадион Маракана

Уара ашьапылампыл бзиа иубозар, иқалап иуаҳахьазар Маракана азбахә.

Маракана астадион адунеиаф еицырдыруа атыгъқәа ируакуп.

Маракана астадионгы Рио ауп иахьыкоу. Аамтақэак рзы, ари астадион ышэнызеқык, 200 000 ык ахапшцэа акэан. Ари ахапхьазара рекордтәуп.

Маракана астадион дыргылеит зқы жәшәи ынеижәижәба шықәсазы. Ари астадионафы, уи ашықәсан адунеизегьтәи ачемпионат афинал мөапган.

Еизгоу Бразилиа еизгоу Уругваи иацыхәмаруан. Афиналтә матч иуль жәаф, зқы жәшәи

Әынеижәижәаба шықәсазы имәағұысит. Астади-
онағы шәи ханеижәи жәиғұшьәуаак ықан.

Рағұхьатәи ампыл амба итаиршәит бразилиа
еиуаз. Ахәағұшцәа гәырбьаны убас ихәхәон,
астадион еилабгарц акағы агымхазеит. Бразилиаа
ргәы рнархьзаргы, уругваиаа ә-мпылк тадыршәит,
Маракана дуузагы аатынчхеит...

Ари зегь реиха итрагедиаз хтысын бразилиатәи
ашьапылампыл асрағы.

Адуinei иачемпионхеит Уругваи, Маракана астадион җыц, уи ашықәсазы Бразилиаа азы иманшәаламхазеит.

Иагъа ус акәзаргъы, Маракана бразилиаа рзы ичыдоу тыгъхеит. Маракана азы ашыапылампыл асра анцәахәы Пеле иџуан: «Ароуп, сара Аргентинаа рымба ампыл рагъхъаза иахьтасыршәыз, ароуп сара азеқьтәи ампыл амба иахьтасыршәызгъы. Ари астадионаџ ирацәаџуп ихәмархьо ашыапылампыл асыџцәа. Арака зынза даеа гәалаказаароуп, даеа мчык ыкоуп.

Маракана астадионаҥ ампыласра аматчкәа
рымацара ракәзам имѡаҕырго. Ари астадионаҥы
ирацәан имѡаҕыргоз еицырдыруа аҕазара аусзуцәа
рконцерткәа: Френк Синатор, Роллинг Стоунз,
Мадонна убас азәырѡы Маракана астадион ҕшзаҕы
ашәа рхәон.

Иҕалап интерес иуоузар, избан ари астадион
Маракана захьзхаз. Официалла астадион иахьз ахуп

Марио Фило. Марио Филио еицырдыруа аспорттә журналистын.

Маракана ахъз аиуит, рацәак идуум азиас ахъз азы, уи астадион ааигәа ииасуеит. Уи ааигәара ишьтаз араионгы Маракана ахъзхеит.

Уажәы Маракана Астадионафы аиҭашьақәыргыларакәа цоит. Астадион аспорттә хтыс дузза иаздырхиоит. Ари астадионафы ҭнызқы жәаха шықәсазы, Аконфедеоация Акубок мҭаҭҭахоит, ҭнызқы жәиҭшь шықәса азы, ашьапылампыл асразы Адунеи ачемпион. ҭнызқы жәаф шықәсазы аҭхынтәи Олимпиадәи ахәмаррақәа. Арт аицлабрақәа зегы, ҭыц еиҭашьақәыргыло Маракана астадионафы имҭаҭҭахоит.